KANADA

MÜTEAHHATLİK VE TEKNİK MÜŞAVİRLİK RAPORU

Tarih : Kasım 2026

Ottava Ticaret Müşavirliği

İçindekiler

1. Müteahhitlik Sektörü 3
1.1. Konut Sektörüne İlişkin Gelişmeler 3
1.2. Altyapı Yatırımlarına İlişkin Gelişmeler 6
1.3.Büyük Projeler Ofisine Yönlendirilen Projeler 7
1.4. En Yüksek Tutarlı 100 Proje 10
1.5 Önde Gelen Müteahhitlik Firmaları 12
1.6. Projelerin Finansmanı 12
1.7. Kamu İhaleleri 13
1.8. Üçüncü Ülkelerde Kanadalı Firmalar ile İşbirliği Olanakları 14
2. Teknik Müşavirlik Sektörü 14
3. Müteahhitlik, Teknik Müşavirlik ve Yabancı Yatırım Mevzuatı 15
3.1. Müteahhitlik Sektörüne İlişkin Düzenlemeler 15
3.2. Yabancı İşçi Çalıştırma 16
3.3. Kamu İhalelerinde Kanadalı Firmaların Önceliklendirilmesi ve Yerli Katkı Politikaları . 16
3.4. Kanada Yatırım Kanunu 17
3.5. Vergiler 18
3.6. Şirket Kuruluşuna İlişkin Bilgiler 19
4. Türk Firmalarının Faaliyetleri, Fırsatlar ve Muhtemel Sorunlar 20
4.1. Türk Firmalarının Faaliyetleri 20
4.2. Fırsatlar 20
4.3. Muhtemel Sorunlar 21

1. Müteahhitlik Sektörü

Kanada inşaat sektörü 2025 yılında 170 milyar Kanada dolarına ulaşarak ülkenin gayri safi yurtiçi hasılasının (GSYH) %7,5'ini oluşturmuştur. Sektör 1.6 milyonun üstünde istihdam sağlamaktadır.

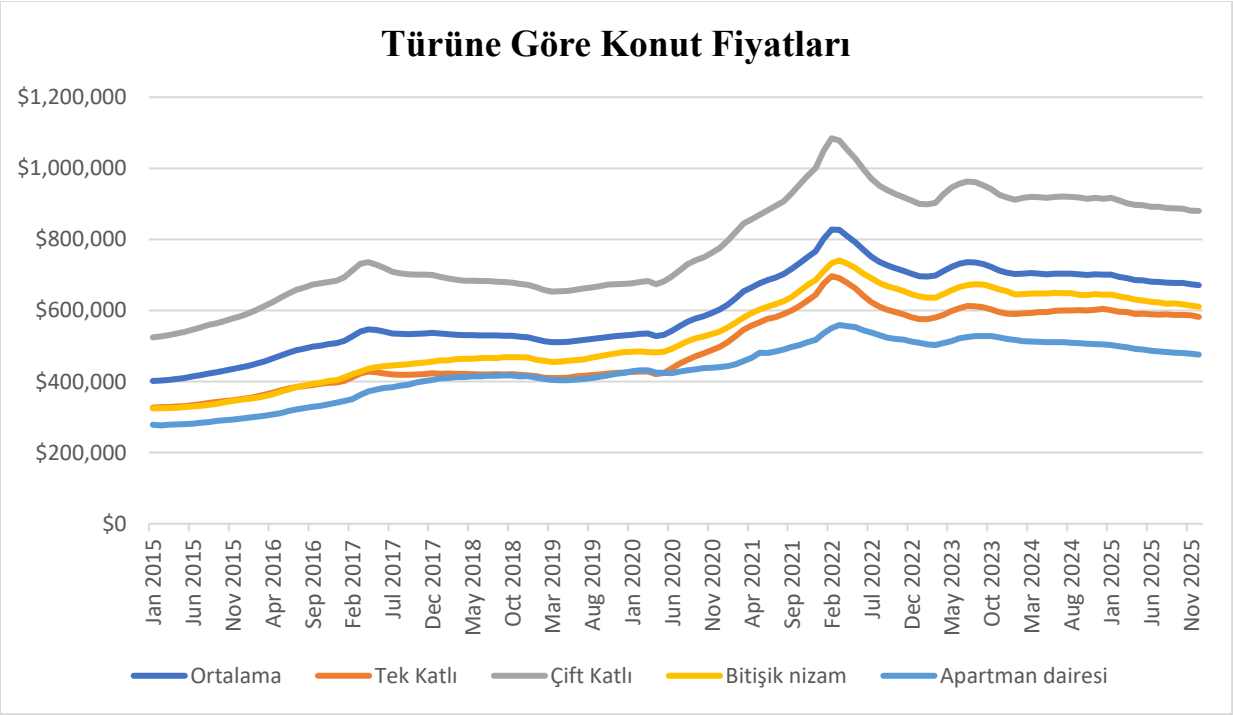
Son dönemde yıllık 300-500 bin arasında göçmen alan Kanada'nın nüfusu, 2025 yılı itibarıyla 41,5 milyona ulaşmıştır. Göçmen akışı, ülkedeki konut ihtiyacını artırmakta ve inşaat sektörünü canlı tutmaktadır. Özellikle büyük şehirlerde apartman ve çok katlı konut projelerine olan talep artmaktadır.

Diğer taraftan, Kanada hükümeti, enerji, madencilik ve ulaştırma alanlarında büyük ölçekli altyapı yatırımlarında izin süreçlerinin hızlandırılması ve özel sektör yatırımlarının teşvik edilmesi yönünde politikalar uygulamaktadır. Özellikle boru hattı, LNG terminali, nükleer santral, demiryolu, liman ve elektrik iletim hattı projeleri ön plana çıkmaktadır.

1.1. Konut Sektörüne İlişkin Gelişmeler

Konut Fiyatları

Kanada'da konut fiyatları son yıllarda düşüş eğilimindedir. 2024 yılı sonunda 700 bin Kanada doları olan ortalama konut fiyatı 2025 yılı sonunda 671 bin Kanada dolarına gerilemiştir. 2025 yılı sonu itibarıyla ortalama fiyatlar tek katlı konutlarda 582 bin Kanada doları, çift katlı konutlarda 880 bin Kanada doları, bitişik nizam konutlarda 611 bin Kanada doları, apartman dairelerinde 476 bin Kanada doları olarak gerçekleşmiştir.

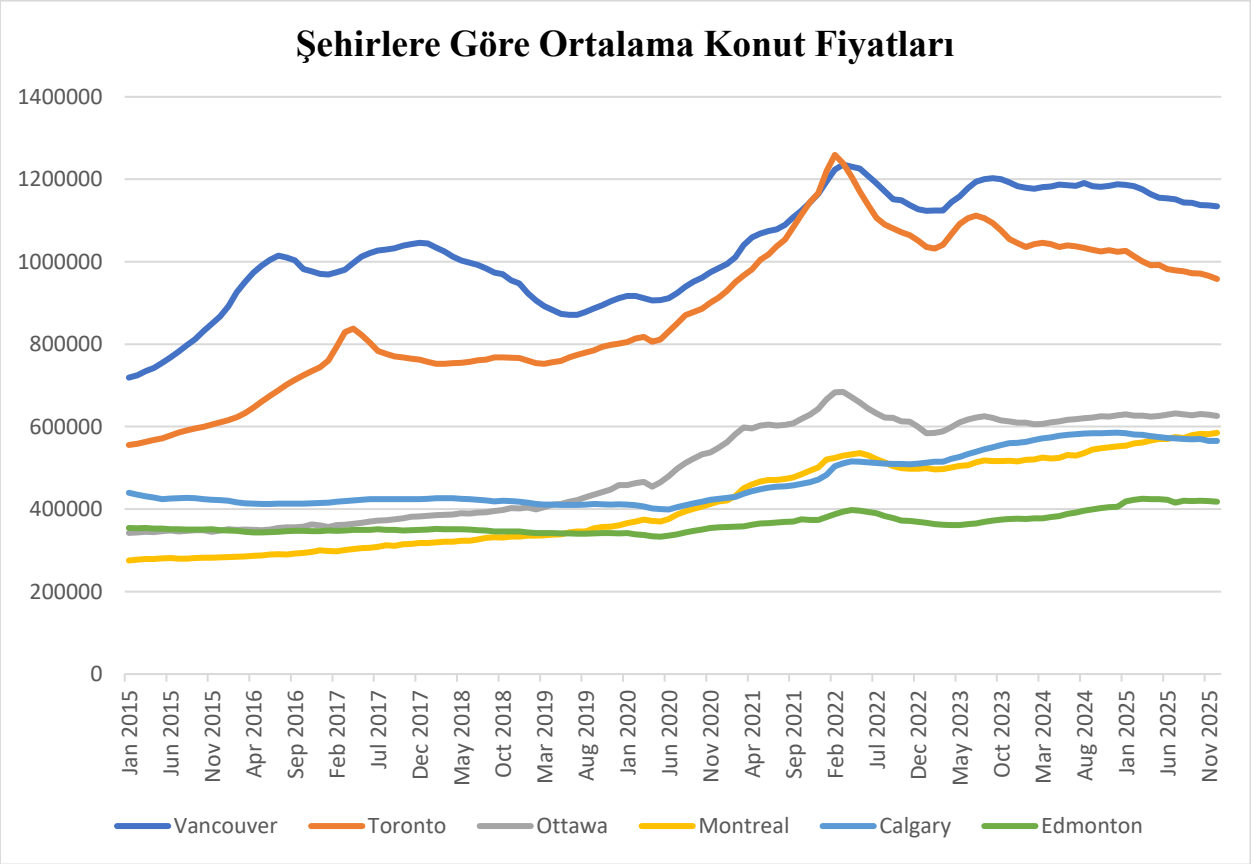

Kaynak: The Canadian Real Estate Association https://stats.crea.ca/en-CA/

Konut fiyatları şehirlere göre farklılık göstermektedir. Vancouver ve Toronto konut fiyatlarının en yüksek olduğu şehirler olarak öne çıkmaktadır. 2025 yılı sonu itibarıyla ortalama konut fiyatları Vancouver'da 1.13 milyon Kanada doları, Toronto'da 958 bin Kanada doları seviyesindedir.

Diğer taraftan, Vancouver ve Toronto şehirlerinde konut fiyatlarının son yıllarda gerilediği görülmektedir. Düşüş eğilimi Toronto'da daha belirgindir, Toronto'da konut fiyatları 2022 yılında zirveyi gördükten sonra 3 yıl içerisinde yaklaşık %24 gerilemiştir.

Montreal, Ottawa, Calgary şehirlerinde konut fiyatları yakın seyretmekte olup 600 bin Kanada doları seviyelerindedir. Edmonton'da ise konut fiyatlarının 418 bin Kanada doları seviyesinde görece düşük olduğu görülmektedir.

Kaynak: The Canadian Real Estate Association https://stats.crea.ca/en-CA/

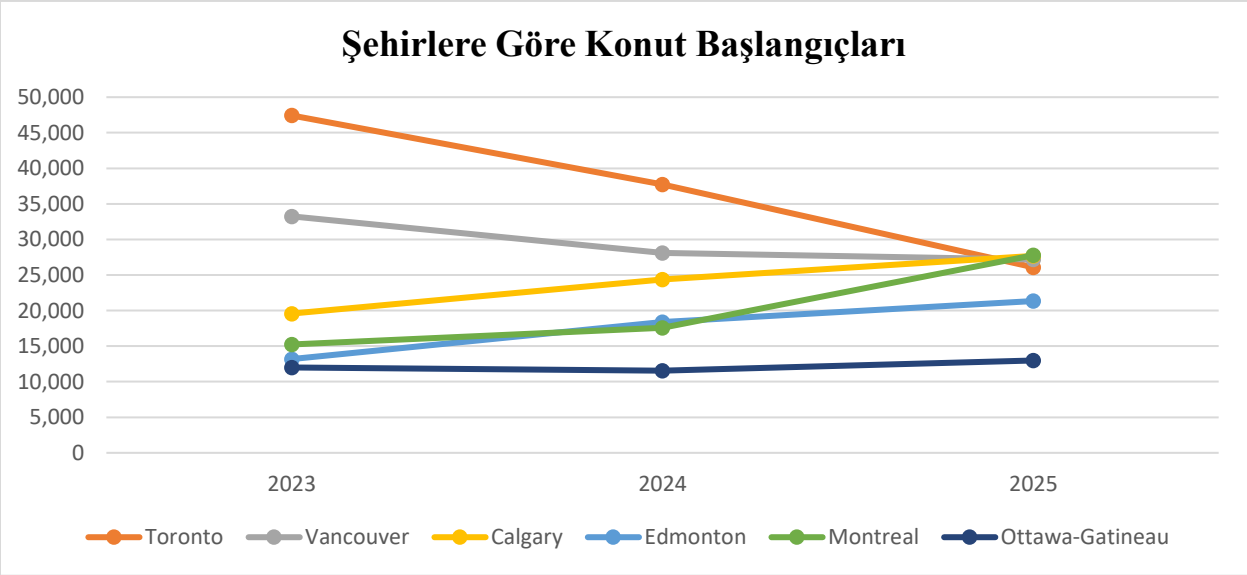
Konut Başlangıç Verileri

2025 yılında Kanada'da konut başlangıçları, 2024 yılına göre %5.5 artarak 214.177 adete yükselmiştir. Ancak büyük şehirlerde farklı eğilimler dikkat çekmektedir. Kanada'nın en geniş konut pazarına sahip olan Toronto ve Vancouver şehirlerinde konut başlangıçları gerilerken Montreal'de ve Alberta eyaletinin Calgary ve Edmonton şehirlerinde yüksek artışlar görülmektedir. Toronto ve Vancouver'daki yüksek konut ve kira fiyatları, Montreal, Calgary ve Edmonton gibi daha erişilebilir şehirlere olan talebi artırmıştır.

10.000 ve Üzeri Nüfusa Sahip Merkezlerde Konut Başlangıç Verileri (Adet)

	2023	2024	2025
Total	**202,897**	**202,907**	**214,177**
Toronto	47,428	37,718	26,087
Vancouver	33,244	28,112	27,185
Calgary	19,579	24,369	27,684
Edmonton	13,184	18,384	21,337
Montreal	15,235	17,570	27,777
Ottawa-Gatineau	11,993	11,549	12,984
Diğer	62,234	65,205	71,123

Kaynak: Canada Mortgage and Housing Corporation https://www.cmhc-schl.gc.ca/professionals/housing-markets-data-and-research/housing-data/data-tables/housing-market-data/monthly-housing-starts-construction-data-tables

İnşaat İzinleri

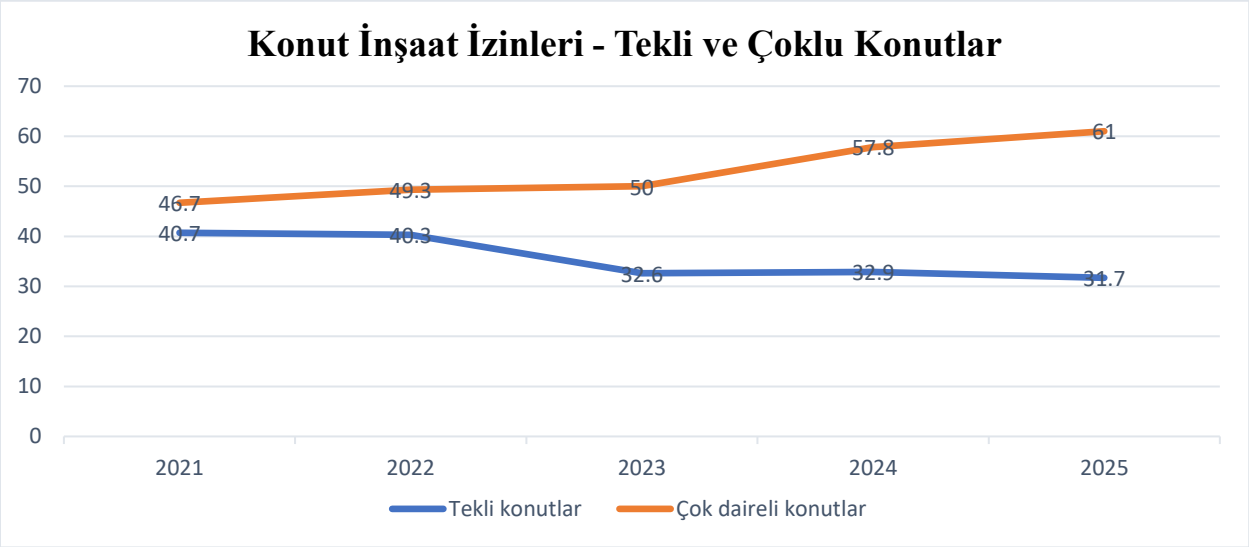
Kanada'da toplam inşaat izinlerinin değeri 2025 yılında 148,8 milyar Kanada dolarına ulaşmıştır. Bu artışta hem konut hem de konut dışı projeler rol oynamıştır.

Tekli konut inşaat izinlerinin düşüş eğiliminde olduğu, buna karşılık çoklu konut (apartman vb.) projelerinde izin değerlerinin belirgin şekilde arttığı görülmektedir. Çoklu konut projelerindeki bu güçlü artış, Kanada'da artan konut talebi, yüksek konut fiyatları ve kentsel alanlardaki yoğunlaşma eğilimiyle ilişkilendirilmektedir. Daha fazla konut birimi barındırabilen apartman projeleri daha cazip ve ulaşılabilir bir seçenek haline gelmiştir. Ayrıca, göçmenlik seviyelerinin yüksek seyretmesi ve artan kiralık konut talebi de çoklu konut yatırımlarını destekleyen önemli faktörler olmuştur.

İnşaat İzinleri (Milyar Kanada Doları)

Bina Tipi	2021	2022	2023	2024	2025
Toplam Konut ve Konut Dışı	**127.4**	**136.6**	**134.8**	**146.4**	**148.8**
Toplam Konut	87.4	89.6	82.6	90.7	92.6
Tekli konutlar	40.7	40.3	32.6	32.9	31.7
Çok daireli konutlar	46.7	49.3	50.0	57.8	61.0
Toplam konut dışı	40.0	47.0	52.2	55.7	56.2
Sanayi	7.4	10.0	12.2	13.3	10.1
Ticari	21.7	24.3	24.2	26.2	27.5
Kamusal	10.9	12.7	15.8	16.2	18.5

Kaynak: Kanada İstatistik Kurumu (Statcan) https://www150.statcan.gc.ca/t1/tbl1/en/tv.action?pid=3410029201

Build Canada Homes Ajansı

Kanada hükümeti, ülkede yaşanan konut krizine yanıt olarak 2025 yılı Eylül ayında Build Canada Homes adlı yeni bir federal ajans kurmuştur. Ajansın amacı, kamu arazilerini kullanarak uygun fiyatlı konutlar inşa etmek, inşaat sektörünü uygun finansmanla desteklemek ve evsizlikle mücadele kapsamında destekleyici konutlar geliştirmektir. Ajans bu amaçla belediyeler ve özel sektörle birlikte çalışmaktadır. Detaylı bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilmektedir.

https://housing-infrastructure.canada.ca/bch-mc/index-eng.html

1.2. Altyapı Yatırımlarına İlişkin Gelişmeler

Büyük Projeler Ofisi

Kanada'nın en büyük ticaret ortağı olan ABD ile yaşadığı ticaret politikaları kaynaklı gerilim ve küresel ekonomik belirsizlikler, Kanada ekonomisinde yavaşlama beklentilerini gündeme getirmiştir. Bu nedenle, özellikle iç talebi canlı tutmak, ekonomik büyümeyi desteklemek ve

ticareti çeşitlendirme politikası kapsamında ulaştırma altyapısını geliştirmek amacıyla inşaat ve altyapı sektörlerine yönelik yatırımların artırılması, Kanada hükümetinin öncelikleri arasındadır.

Bu çerçevede, büyük altyapı projelerini hızlandırmayı amaçlayan C-5 yasası, 2025 yılında Kanada Parlementosundan geçerek yasalaşmıştır. Yasa, ulusal çıkar bulunduğu değerlendirilen projelerin onay süreçlerini hızlandırmayı amaçlamaktadır. Bu kapsamda, özellikle enerji, madencilik, ulaşım ve iletişim altyapısı alanlarında projelerin hızlandırılması amaçlanmaktadır.

Söz konusu projelerin koordinasyonu amacıyla 2025 yılı Eylül ayında Alberta eyaletinin Calgary şehrinde Büyük Projeler Ofisi (Major Projects Office) kurulmuştur. Kanada hükümetince ulusal açıdan önemli ve öncelikli olarak değerlendirilen projeler kapsamlı değerlendirme için Büyük Projeler Ofisine yönlendirilmektedir. Büyük Projeler Ofisi, projelerin düzenleyici süreçler ve gerekli izinlerin alınması ve projelerin finansmanı konusunda destek vermekte ve diğer kamu kurumları ile koordinasyon sağlamaktadır.

Öte yandan, söz konusu projelerde Kanadalı yerli halkların katılımı ve bu topluluklara sağlanan katkı önemli bir kriter olarak değerlendirilmektedir. Bu çerçevede, Büyük Projeler Ofisi, Yerli Danışma Konseyinden görüş almakta ve yerli halkların görüş ve çıkarlarının projelere dahil edilmesi noktasında çalışmalar yürütmektedir.

Büyük Projeler Ofisine ve önceliklendirilen projelere ilişkin bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilmektedir.

https://www.canada.ca/en/privy-council/major-projects-office.html

1.3.Büyük Projeler Ofisine Yönlendirilen Projeler

Kanada hükümeti tarafından hızlandırılması amacıyla Büyük Projeler Ofisi'ne yönlendirilen projeler, eyalet yönetimleri ve ilgili sektörlerden gelen öneriler doğrultusunda belirlenmektedir. Halihazırda Büyük Projeler Ofisi'ne 20'den fazla proje yönlendirilmiş olup, söz konusu projeler kapsamında yaklaşık 194 milyar Kanada doları tutarında yatırım gerçekleştirilmesi öngörülmektedir. Büyük Projeler Ofisi'ne yönlendirilen projelerden bazıları aşağıda sıralanmaktadır.

- Batı Kıyısı Petrol Boru Hattı Projesi, (Alberta, British Columbia)

Kanada'da petrol üretiminin büyük çoğunluğunu gerçekleştiren Alberta eyaleti, petrol ve doğalgaz kaynaklarının Asya ve Avrupa pazarlarına ulaştırılabilmesi amacıyla yeni boru hattı projelerinin hayata geçirilmesini talep etmektedir.

Bu çerçevede, federal hükümet ve Alberta eyaleti arasında yapılan anlaşma kapsamında Batı Kıyısı'na 1.250 km uzunluğunda yeni bir petrol boru hattı inşa edilmesi öngörülmektedir. Günlük yaklaşık 1 milyon varil petrol taşıma kapasitesine sahip olması öngörülen proje, Kanada'nın ABD dışındaki pazarlara, özellikle Asya ülkelerine petrol ihracatını artırmayı ve ihracat pazarlarını çeşitlendirmeyi amaçlamaktadır.

2024 yılında tamamlanan Trans Mountain Expansion Project (TMX) ile Kanada'dan Asya ülkelerine petrol ihracatı için kayda değer bir kapasite oluşturulmuştur. Planlanan yeni petrol boru hattının TMX ile benzer bir güzergah izlemesi ve Asya ülkelerine ihracat kapasitesini önemli ölçüde artırması öngörülmektedir. Proje kapsamında 43.7 milyar Kanada doları yatırım yapılması planlanmaktadır.

- LNG Canada 2. Faz Genişleme Projesi, (British Columbia)

Kanada'nın büyük ölçekli ilk LNG üretim ve ihracat tesisi olan LNG Canada 2025 yılında faaliyete başlamıştır. British Columbia eyaletinde yer alan LNG Canada tesisi, doğalgazı Asya pazarlarına ihraç etmeyi hedeflemektedir. Bu tesis, Kanada'da üretime geçen ilk büyük ölçekli LNG projesi olma özelliğini taşımaktadır.

LNG Canada 2. Aşama Projesi, mevcut tesisin kapasitesinin iki katına çıkararak dünya genelinde türünün en büyük ikinci tesisi haline getirmeyi hedeflemektedir. Proje kapsamında 33 milyar Kanada doları yatırım yapılması öngörülmektedir.

- Ksi Lisims LNG Terminali Projesi, (British Columbia)

Ksi Lisims LNG Projesi, Nisga'a Nation, Western LNG ve Rockies LNG ortaklığında, British Columbia'nın kuzey kıyısında geliştirilmesi planlanan yüzer LNG üretim ve ihracat tesisidir. Proje kapsamında yaklaşık 30 milyar Kanada doları yatırım yapılması, tam kapasiteye ulaştığında LNG Canada'nın ardından Kanada'nın ikinci büyük LNG tesisi olması öngörülmektedir. Eylül 2025 itibarıyla proje için federal ve eyalet çevresel izinleri alınmıştır.

- Contrecœur Konteyner Terminali Projesi, (Quebec)

Contrecœur Konteyner Terminali Projesi, Montreal Port Authority tarafından geliştirilmekte ve liman kapasitesini artırmayı hedeflemektedir. Projenin, limanın konteyner kapasitesinin yaklaşık %60 artırması, inşaat aşamasında 8.000'e kadar istihdam sağlaması ve yıllık yaklaşık 140 milyon Kanada doları ekonomik katkı oluşturması öngörülmektedir.

2025 Eylül ayında Büyük Projeler Ofisi'ne (MPO) yönlendirilen proje için finansman anlaşmaları tamamlanmış, gerekli izinler alınmış ve Nisan 2026 itibarıyla inşaat süreci başlatılmıştır.

- Churchill Limanı Genişleme (Port of Churchill Plus) Projesi (Manitoba)

Churchill Limanı Genişleme Projesi, Arctic Gateway Group liderliğinde Manitoba'da geliştirilen ve limanın modernizasyonu ile birlikte demiryolu, karayolu ve enerji altyapısının güçlendirilmesini içeren kapsamlı bir lojistik projesidir. Proje ile Churchill Limanı'nın dört mevsim kullanılabilmesi ve Avrupa başta olmak üzere ihracatın artırılması hedeflenmektedir.

- Roberts Bank Terminal 2 Konteyner Terminali Projesi, (British Columbia)

Vancouver Fraser Port Authority tarafından British Columbia eyaletinde geliştirilen proje,

Vancouver Limanı'nın konteyner kapasitesini yaklaşık %50 artırmayı hedeflemektedir. Projenin, Kanada'nın uluslararası ticaret kapasitesini güçlendirmesi, yıllık yaklaşık 100 milyar Kanada doları tutarında ilave ticaret kapasitesi oluşturması ve ülke ekonomisine yıllık yaklaşık 3 milyar Kanada doları katkı sağlaması öngörülmektedir.

- Darlington Yeni Nükleer Santrali Projesi, (Ontario)

Darlington Yeni Nükleer Santral Projesi, Ontario Power Generation tarafından Ontario'da geliştirilen ve küçük modüler reaktör (SMR) teknolojisini hayata geçirmeyi amaçlayan bir enerji projesidir. Projenin, Kanada'yı 2030 yılında SMR teknolojisinde lider bir konuma taşıması hedeflenmektedir.

- Iqaluit Nukkiksautiit Hidroelektrik Santali Projesi, (Nunavut)

Iqaluit Nukkiksautiit Hidroelektrik Projesi, Nunavut'ta planlanan 15 - 30 MW kapasiteli bir hidroelektrik santrali projesidir. Inuit mülkiyetindeki Nunavut Nukkiksautiit Corporation tarafından geliştirilen proje, emisyonsuz enerji sağlamayı ve yerli halk öncülüğünde enerji dönüşümünü desteklemeyi amaçlamaktadır.

- Northcliff Resources Firmasına ait Tungsten Madeni Projesi, (New Brunswick)

Sisson Tungsten Projesi, Kanada'da tungsten üretimini yeniden başlatmayı hedefleyen ve aynı zamanda molibden üretimini de içeren bir madencilik projesidir.

- Nouveau Monde Graphite firmasına ait Grafit Madeni Projesi, (Quebec)

Nouveau Monde Graphite Projesi, Nouveau Monde Graphite tarafından Québec'te geliştirilen ve açık ocak grafit madeni ile entegre bir batarya malzemesi tesisi kurmayı hedeflemektedir. Proje kapsamında yaklaşık 1,8 milyar dolar yatırım yapılması öngörülmektedir.

- Red Chris Bakır-Altın Madeni Genişletme Projesi, (British Columbia)

Proje, mevcut madenin ömrünü 10 yıldan fazla uzatmayı, Kanada'nın yıllık bakır üretimini %15'in üzerinde artırmayı hedefleyen büyük ölçekli bir genişleme yatırımıdır. Proje Tahltan Nation ile iş birliği içinde yürütülmektedir.

- Alto Yüksek Hızlı Tren Projesi, (Ontario, Quebec)

Alto Yüksek Hızlı Tren Projesi, Toronto ile Quebec City arasında yaklaşık 1.000 km uzunluğunda, saatte 300 km hıza ulaşan bir yüksek hızlı demiryolu hattı kurulmasını amaçlamaktadır.

- Pathways Plus Karbon Yakalama ve Dopolama Enerji Girişimi (Alberta)

Pathways Karbon Yakalama ve Depolama Projesi, Alberta'da geliştirilen ve petrol üretiminden kaynaklanan emisyonların azaltılmasını amaçlayan bir karbon yakalama ve depolama projesidir. Proje kapsamında yıllık 18.500–43.000 kişilik istihdam oluşturulması ve GSYH'ye 16,5 milyar

dolar katkı sağlanması öngörülmektedir. Federal hükümet ile Alberta eyaleti arasında proje için bir çalışma grubu kurulmuştur.

1.4. En Yüksek Tutarlı 100 Proje

ReNew Canada Top100 Altyapı Projeleri Raporu, Kanada'nın en büyük kamu altyapı projelerini sıralayıp tanıtan bir rapordur. Raporda yer alan en büyük projelerden bazıları aşağıda sıralanmaktadır. Söz konusu projelerin detaylarına ve diğer projelere aşağıda yer alan bağlantıdan ulaşılabilmektedir.

https://emagazine.renewcanada.net/?pid=ODk8923276&v=4.21

2026 yılı projeleri incelendiğinde, en yüksek tutarlı projelerin nükleer enerji santrallerine yönelik olduğu görülmektedir. CANDU teknolojisiyle çalışan Pickering, Darlington ve Bruce Power santrallerinin yenileme projelerinin yanı sıra, Darlington'da SMR teknolojisi ile çalışacak ilk nükleer santralin kurulması planlanmaktadır. Buna ilaveten, 3 hidroelektrik, 1 iletim altyapısı, 1 rüzgar ve 1 doğalgaz projesi olmak üzere toplam 10 enerji projesi bulunmaktadır.

Söz konusu listede 25 metro ve demiryolu projesi bulunmaktadır. GO Transit Demiryolu Genişletme Projesi, Ontario Line Metro Projesi ve Montreal REM Metro Projesi yüksek tutarlı projelerden bazılarıdır.

Ayrıca listede 36 bina projesi bulunmakta olup, bunların 21'i hastane projeleridir. Peter Gilgan Mississauga Hastanesi, Halifax QEII Hastanesi ve Parlamento Binası restorasyonu yüksek tutarlı projeler arasında yer almaktadır.

Buna ilaveten, listede 11 otoyol, 3 köprü ve 3 liman projesi bulunmaktadır.

Söz konusu projelerden bazıları aşağıda sıralanmaktadır.

1. Pickering Nükleer Santral Yenileme Projesi - 26,8 milyar CAD

Pickering Nükleer Santrali'nin "B" ünitelerinin yenilenmesiyle yaklaşık 2.000 MW elektrik üretiminin sürdürülmesi hedeflenmektedir. Proje uygulama aşamasının 2027 civarında başlaması ve 2030'ların ortasında tamamlanması öngörülmektedir. Proje Ontario Power Generation tarafından yürütülmektedir, ana yüklenici AtkinsRealis ve Aecon firmalarıdır.

2. Darlington Yeni Nükleer Projesi - 20,9 milyar CAD

Projede dört adet küçük modüler reaktör (SMR) inşa edilerek toplam 1.200 MW elektrik üretimi hedeflenmektedir. Proje Ontario Power Generation tarafından yürütülmektedir. Aecon, Kiewit Nuclear Partners ve AtkinsRéalis başlıca yükleniciler arasındadır. İlk ünitenin 2030 yılında tamamlanması öngörülmektedir.

3. GO Transit Demiryolu Ağı Genişletme ve Modernizasyon Projesi - 15,7 milyar CAD

Greater Toronto ve Hamilton bölgesinde demiryolu ağının elektrifikasyonu ve kapasite artışını hedefleyen büyük ölçekli bir ulaşım projesidir. Proje, Metrolinx ve Infrastructure Ontario tarafından yürütülmektedir. Projenin 2032 yılında tamamlanması öngörülmektedir.

4. Peter Gilgan Mississauga Hastanesi - 14 milyar CAD

Mevcut Mississauga Hastanesi'nin yerine geçecek yeni bir sağlık kompleksi inşa edilmektedir. Proje, Trillium Health Partners tarafından yürütülmekte olup Infrastructure Ontario tarafından ihale edilmiştir. EllisDon ve PCL ortaklığı başlıca yüklenicilerdir. Projenin 2033 yılında tamamlanması öngörülmektedir.

5. Bruce Power Nükleer Yenileme Projesi - 13,0 milyar CAD

Ontario'daki Bruce Nükleer Santrali'nin ömrünü uzatmaya yönelik kapsamlı bir yenileme programıdır. Proje, Bruce Power tarafından yürütülmekte olup AECOM, Aecon, AtkinsRéalis ve Framatome başlıca yüklenicilerdir. Projenin 2033 yılında tamamlanması öngörülmektedir.

6. Darlington Nükleer Yenileme Projesi - 12,8 milyar CAD

Ontario'daki Darlington Nükleer Santrali'nin reaktörlerinin yenilenmesini kapsayan bir projedir. Proje Ontario Power Generation tarafından yürütülmekte olup Aecon ve AtkinsRéalis ortaklığı başlıca yüklenici konumundadır. Yenileme çalışmalarının 2026 yılında tamamlanması öngörülmektedir.

7. Ontario Line Metro Projesi - 11 milyar CAD

Toronto'da 15,6 km uzunluğunda yeni bir hızlı toplu taşıma (metro) hattı inşa edilmektedir. Hat, büyük ölçüde yer altından geçecek olup toplam 15 istasyon ile mevcut ulaşım ağına entegre edilecektir. Proje, Metrolinx tarafından yürütülmekte olup 2031 yılında tamamlanması öngörülmektedir.

8. Montreal REM (Hafif Metro Ağı) - 9,4 milyar CAD

REM, Montreal merkezli, şehir merkezi, banliyöler ve havalimanını birbirine bağlayan metro ve tren ağı projesidir. Proje CDPQ Infra tarafından yürütülmekte olup AtkinsRéalis, AECOM ve Aecon gibi firmaların yer aldığı konsorsiyumlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Projenin 2027 yılında tamamlanması öngörülmektedir.

9. Montreal Metro Mavi Hat Uzatma - 7,6 milyar CAD

Montreal Metro Mavi Hat Uzatma Projesi, mevcut hatta yaklaşık 6 km uzunluğunda yeni hat ve 5 yeni istasyon eklenmesini kapsamaktadır. Proje Montreal Ulaşım Kurumu (STM) tarafından yürütülmekte olup Pomerleau, EBC ve Spie Batignolles gibi firmaların yer aldığı konsorsiyum tarafından gerçekleştirilmektedir. Projenin 2031 yılında tamamlanması öngörülmektedir.

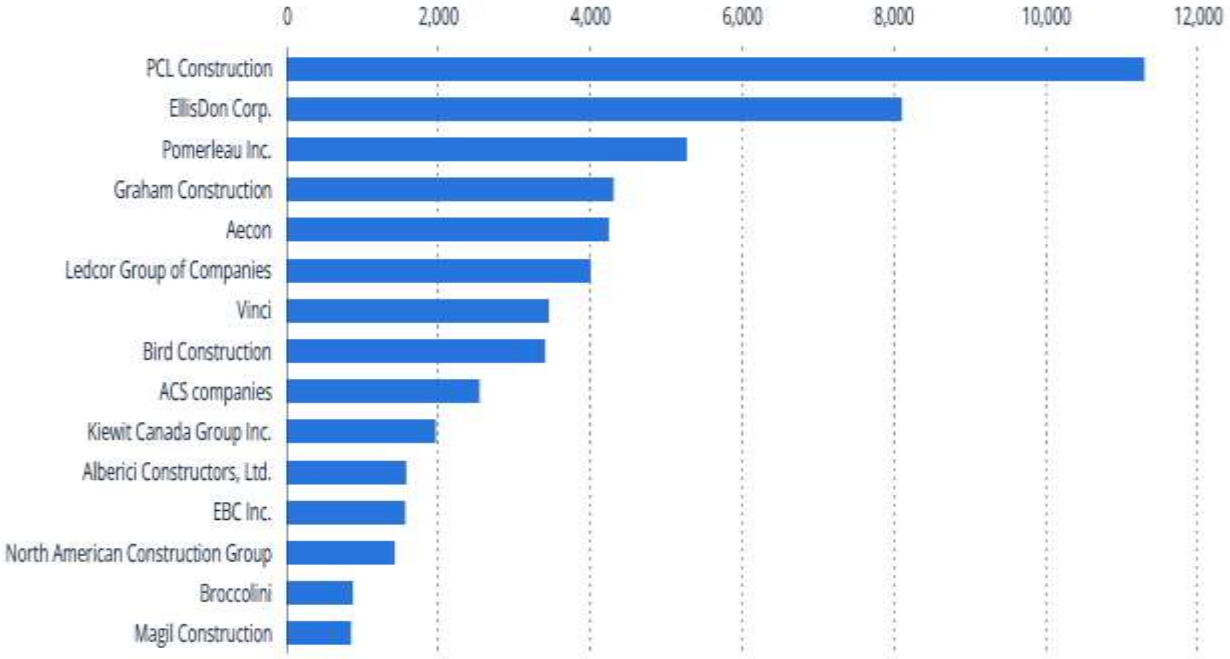
10. Halifax QEII Hastane Genişleme - 7,4 milyar CAD

QEII Halifax Hastanesi Genişleme Projesi, Halifax'ta yeni bir akut bakım kulesi, ameliyathaneler ve yoğun bakım ünitelerinin inşasını içermektedir. Proje Nova Scotia Eyalet Hükümeti tarafından yürütülmekte olup Build Nova Scotia koordinasyonunda Plenary PCL Health ortaklığı tarafından gerçekleştirilmektedir. Projenin 2030 civarında tamamlanması öngörülmektedir.

1.5 Önde Gelen Müteahhitlik Firmaları

2024 yılında Kanada'da en fazla gelir elde eden müteahhitlik firmaları aşağıda sıralanmaktadır. PCL Constructors, 2024 yılında 11,3 milyar Kanada doları ile Kanada'da en fazla gelir elde eden müteahhitlik firması olmuştur. EllisDon Corp. ve Pomerleau sırasıyla ikinci ve üçüncü sırada yer almıştır.

2024 Yılı Gelire Göre Müteahhitlik Firmaları (milyon Kanada doları)

Kaynak: Statista, Construction in Canada Raporu

1.6. Projelerin Finansmanı

Kanada'da altyapı ve üstyapı projeleri hem kamu kaynaklarıyla hem de kamu-özel sektör işbirliği (PPP) modeliyle gerçekleştirilmektedir. Özellikle büyük ölçekli ulaşım, sağlık ve enerji projelerinde kamu-özel sektör işbirliği modeli yaygın olarak kullanılmakta olup, özel sektör firmaları projelerin tasarım, yapım, finansman, işletme ve bakım süreçlerinde önemli rol üstlenmektedir. Bununla birlikte, söz konusu projelerde federal hükümet, eyalet yönetimleri ve kamu bağlantılı kuruluşlar da finansman, ihale yönetimi ve proje geliştirme süreçlerinde aktif rol oynamaktadır. Bazı stratejik projeler ise doğrudan kamu kurumları veya kamu bağlantılı şirketler öncülüğünde yürütülebilmektedir.

Kamu-özel sektör işbirliği modeli kapsamında yürütülen projelere ilişkin örneklere aşağıdaki

bağlantıdan ulaşılabilmektedir.

https://www.pppcouncil.ca/projects

Kanada'da konut ve altyapı projelerinin finansmanı alanında faaliyet gösteren başlıca kamu kurumları ve finans kuruluşları aşağıda sıralanmaktadır.

Kanada Yatırım Bankası (Canada Infrastructure Bank), Kanada'da büyük ölçekli altyapı projelerine finansman sağlamak ve özel sektör yatırımlarını teşvik etmek amacıyla kurulmuş federal bir kuruluştur. Kurum, temiz enerji, ulaşım, altyapı ve iletişim altyapısı ile ticaret koridorları gibi alanlara öncelik vermektedir.

Kanada Yatırım Bankasınca finansman desteği verilen projelere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilmektedir.

https://cib-bic.ca/en/investments/

Ayrıca, Kanada hükümeti tarafından duyurulan Canada Strong Fund girişimi ile enerji, kritik mineraller, iletişim ve ulaşım altyapısı gibi stratejik sektörlerde büyük ölçekli yatırımların desteklenmesi hedeflenmektedir. İlk aşamada 25 milyar Kanada doları tutarında federal katkı ile kurulması planlanan Fonun, özel sektör ve uluslararası yatırımcılarla birlikte hareket ederek Kanada ekonomisinin dönüşümüne katkı sağlayacak projelere yatırım yapması öngörülmektedir. Ayrıca, Major Projects Office tarafından desteklenen büyük ölçekli projelerin de fonun potansiyel yatırım alanları arasında yer alması beklenmektedir.

https://www.canada.ca/en/department-finance/news/2026/04/canada-strong-fund.html

Bunlara ilaveten, federal kuruluşlardan Export Development Canada (EDC), özellikle Kanadalı firmaların ihracat ve yurt dışı yatırım faaliyetlerine yönelik kredi, sigorta ve finansman desteği sağlayabilmektedir.

Öte yandan, Canada Mortgage and Housing Corporation (CMHC), Kanada'nın federal konut kuruluşudur. Kurum, özellikle uygun maliyetli konut, kiralık konut ve çok aileli konut projelerine yönelik kredi, garanti ve finansman programları yürütmektedir. Ayrıca, Kanada Hükümeti adına çeşitli konut programlarının uygulanması ile konut sektörüne ilişkin araştırma ve veri çalışmalarının yürütülmesinde de önemli rol üstlenmektedir.

https://www.cmhc-schl.gc.ca/

1.7. Kamu İhaleleri

Kanada'daki federal ve eyalet düzeyindeki kamu ihaleleri https://canadabuys.canada.ca/en ve https://www.merx.com platformları üzerinden yayımlanmaktadır. CanadaBuys platformu federal hükümet ihaleleri için resmi platform niteliğindedir. Merx platformunda ise federal, eyalet, belediye ve daha geniş kamu sektörüne ilişkin ihalelerin yanı sıra bazı özel sektör ihaleleri de yer almaktadır.

Ayrıca, federal kamu ihalelerine ilişkin süreçlere ilişkin aşağıdaki bağlantıdan bilgi edinilebilmektedir.

https://canadabuys.canada.ca/en/how-procurement-works

1.8. Üçüncü Ülkelerde Kanadalı Firmalar ile İşbirliği Olanakları

Enerji ve madencilik sektörleri Kanada'nın en önde gelen sektörleridir. Anılan sektörler başta olmak üzere özellikle Orta Doğu ve Kuzey Afrika, Afrika ve Orta Asya ülkelerinde yapılacak projelerde Kanadalı firmalar ile işbirliği fırsatları bulunduğu değerlendirilmektedir.

Kanada, hidroelektrik, petrol ve doğalgaz üretiminde dünyanın önde gelen üreticileri arasındadır. Kanada ayrıca, Kazakistan'ın ardından dünyanın en büyük ikinci uranyum üreticisi olup CANDU adı verilen nükleer reaktör teknolojisine sahiptir. Kanada'da 19 adet CANDU reaktörü faaliyet göstermektedir. Ayrıca, Romanya, Çin, Güney Kore, Hindistan ve Arjantin'de faaliyet gösteren 9 adet CANDU reaktörü bulunmaktadır.

https://energy-information.canada.ca/en/energy-facts

Kanada madenler konusunda oldukça zengindir. Altın, kömür, potas, demir cevheri bakır ve alüminyum en fazla üretilen madenler olarak sıralanmaktadır.

Kanadalı maden şirketleri dünya genelinde faaliyet göstermektedir. Kanadalı şirketlerin yurtdışındaki maden varlıkları 240 milyar Kanada dolarına ulaşmıştır. Madencilik şirketlerinin yurt dışındaki varlıkları büyük oranda Güney Amerika ve Afrika bölgelerinde olup ilk on ülke sırasıyla Amerika Birleşik Devletleri, Şili, Panama, Brezilya, Zambia, Meksika, Peru, Kongo Demokratik Cumhuriyeti, Arjantin ve Dominik Cumhuriyeti olarak sıralanmaktadır.

https://natural-resources.canada.ca/minerals-mining/mining-data-statistics-analysis/minerals-economy

23 Ekim 2026 tarihinde EDC ve Türk Eximbank arasında bir işbirliği mutabakatı imzalanmıştır. Buna göre, EDC ve Türk Eximbank, özellikle Orta Doğu ve Kuzey Afrika, Afrika ve Orta Asya'nın yanı sıra karşılıklı ilgi duyulan diğer uluslararası pazarlardaki projeleri ve iş fırsatlarını takip eden Kanadalı ve Türk firmaları desteklemek amacıyla iş birliği yapacaktır.

2. Teknik Müşavirlik Sektörü

Kanada'da teknik müşavirlik sektörü özellikle enerji, petrol ve doğal gaz, madencilik ve ulaşım projelerinde yoğunlaşmaktadır. Sektörün elde ettiği toplam gelir 2025 itibarıyla 54 milyar Kanada dolarına ulaşmış olup 243 bin kişiye istihdam sağlamaktadır.

Kanada'nın enerji ve madencilik alanlarında dünyanın önde gelen ülkeleri arasında yer alması, mühendislik ve teknik danışmanlık sektörünün de bu alanlarda önemli ölçüde gelişmesine katkı sağlamıştır. Özellikle petrol ve doğal gaz projeleri, hidroelektrik yatırımları, maden projeleri ile

ulaşım altyapısı yatırımları teknik müşavirlik sektörünün başlıca faaliyet alanları arasında yer almaktadır.

Kanada'da teknik müşavirlik hizmetleri ağırlıklı olarak Kanadalı ve ABD'li firmalar tarafından yürütülmektedir. AtkinsRéalis, WSP Global, Stantec, AECOM, Hatch, Jacobs Solutions önde gelen teknik müşavirlik firmalarıdır.

Kanada hükümeti tarafından altyapı, enerji, ulaşım ve konut alanlarında büyük ölçekli yatırımların teşvik edilmesi sonucunda, teknik müşavirlik ve mühendislik alanında yeni iş imkanlarının oluşması beklenmektedir.

Association of Consulting Engineering Companies (ACEC), Kanada'daki teknik müşavirlik ve mühendislik firmalarını temsil eden sektör kuruluşudur. Sektöre ilişkin detaylı bilgilere anılan kuruluşun aşağıda yer alan bağlantısından ulaşılabilmektedir.

https://acec.ca/

3. Müteahhitlik, Teknik Müşavirlik ve Yabancı Yatırım Mevzuatı

3.1. Müteahhitlik Sektörüne İlişkin Düzenlemeler

Kanada'da müteahhitlik faaliyetlerine ilişkin lisans ve ruhsat gereklilikleri eyalet ve belediye düzeyinde düzenlenmekte olup, söz konusu gereklilikler faaliyet alanına ve eyalet mevzuatına göre farklılık göstermektedir. Bazı eyaletlerde belirli müteahhitlik faaliyetleri için lisans zorunluluğu bulunmaktadır. Örneğin, Ontario eyaletinde yeni konut inşa eden veya satan firmaların Home Construction Regulatory Authority (HCRA) tarafından verilen lisansa sahip olmaları gerekmektedir.

https://www.hcraontario.ca/do-i-need-a-licence/

İnşaat sektörüne ilişkin temel teknik düzenlemeler arasında binaların yapısal güvenliği ve inşaat standartlarını düzenleyen "National Building Code of Canada" ile yangın güvenliğine ilişkin kuralları düzenleyen "National Fire Code of Canada" yer almaktadır. Ayrıca, sıhhi tesisat sistemlerine ilişkin düzenlemeleri içeren "National Plumbing Code of Canada" ile binalarda enerji verimliliğine ilişkin "National Energy Code of Canada for Buildings" diğer önemli düzenlemeler arasında bulunmaktadır.

Söz konusu düzenlemeler, inşaat sektörüne ilişkin kapsamlı teknik standartlar ve güvenlik kuralları içermekte olup detaylı bir yapıya sahiptir. Eyaletler tarafından uygulanan yapı ve inşaat mevzuatı, genel olarak söz konusu ulusal model düzenlemeler esas alınarak hazırlanmakta ve eyalet ihtiyaçlarına göre uyarlanmaktadır.

Kanada'da iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin düzenlemeler büyük ölçüde eyaletlerin yetkisinde olup, inşaat sektöründe işçi güvenliği, şantiye uygulamaları ve koruyucu ekipman kullanımına ilişkin detaylı kurallar içermektedir.

3.2. Yabancı İşçi Çalıştırma

Yabancı işgücünün Kanada'ya getirilmesi oldukça uzun sürebilen bürokratik bir süreçtir. Geçici çalışma izni başvurusu yalnızca Kanadalı işveren tarafından yapılabilmekte ve işverenin personel ihtiyacını Kanada'dan karşılayamadığını ispat etmesi gerekmektedir. Başvurular Kanada İstihdam ve Sosyal Kalkınma Bakanlığına (ESDC) yapılmakta ve anılan Bakanlık başvuruları işgücü piyasası etki analizine (labour market impact assessment) tabi tutmaktadır. Değerlendirme sürecinde işçi sendikalarının görüşü alınmakta olup, sendikaların süreç üzerinde etkili olduğu ve genellikle yabancı işgücü istihdamına olumsuz yaklaştıkları bilinmektedir.

Bu çerçevede, Kanada'nın mevcut düzenlemeleri firmalarımızın Türk işgücü kullanımını oldukça zorlaştırmaktadır.

Konuya ilişkin bilgilere aşağıda yer alan bağlantıdan ulaşılabilmektedir.

https://www.canada.ca/en/employment-social-development/services/foreign-workers.html

Diğer taraftan, Kanada'da mühendislik ve mimarlık faaliyetlerinde bulunabilmek için ilgili eyaletin düzenleyici kuruluşundan ruhsat alınması gerekmektedir. Örneğin Ontario eyaletinde "Ontario Association of Architects" ve "Professional Engineers Ontario" yetkili kuruluşlardır. Lisanslandırmaya ilişkin şartlar eyaletlere ve ilgili düzenleyici kuruluşa göre değişiklik göstermekle birlikte, genel olarak akademik yeterliliklerin ve iş tecrübesinin uygun bulunması, Mesleki Uygulama Sınavının (Professional Practice Examination - PPE) başarıyla tamamlanması, iyi karakter ve dil yeterliliği şartlarının sağlanması beklenmektedir.

Konuya ilişkin bilgilere aşağıda yer alan bağlantıdan ulaşılabilmektedir.

https://engineerscanada.ca/become-an-engineer/overview-of-licensing-process

3.3. Kamu İhalelerinde Kanadalı Firmaların Önceliklendirilmesi ve Yerli Katkı Politikaları

Kanada'da özellikle kamu destekli projelerde Kanadalı tedarikçi ve alt yüklenicilerle çalışılması, Kanada'da faaliyet gösterilmesi ve uzun vadeli ekonomik katkı sağlanması gibi unsurlar önem taşımaktadır.

Kanada Hükümeti, Temmuz 2025 itibarıyla yürürlüğe giren yeni Karşılık Esaslı Kamu Alımları Politikası ile, Kanadalı firmalara kamu ihalelerinde serbest erişim tanımayan ülkelere yönelik kısıtlayıcı politikalar uygulamaya koymuştur.

Politika, federal kamu ihalelerinde yalnızca Kanadalı firmalara ve Kanada ile kamu alımlarını kapsayan bir ticaret anlaşması bulunan ülkelerin firmalarına erişim imkanı tanımaktadır. Bu yeni düzenlemenin, karşı erişim sağlamayan ülkelerin avantaj elde etmesini engellemeyi ve Kanadalı firmaların rekabet gücünü artırmayı amaçladığı belirtilmektedir.

Federal kamu ihaleleri kapsamında, ihaleyi alan firmanın yanısıra kullanılan mal ve hizmetlerin menşei de dikkate alınmaktadır. Özellikle çelik, alüminyum ve kereste ürünlerinde Kanada

menşeli ürünlere öncelik veren zorunlu kılan Kanada Malı Alım Politikası (Buy Canadian Policy) uygulamaya alınmıştır.

Ayrıntılı bilgilere aşağıdaki bağlantılardan ulaşılabilmektedir.

https://www.canada.ca/en/treasury-board-secretariat/services/policy-notice/2025-5.html

https://www.canada.ca/en/treasury-board-secretariat/services/policy-notice/2025-7.html

3.4. Kanada Yatırım Kanunu

Kanada'da bir işletmeyi devralan veya yeni bir şirket kurmak isteyen yabancılar (Kanada vatandaşı olmayanlar ve Kanada'da Kalıcı İkamet Belgesi (PR) bulunmayanlar), Kanada Yatırım Kanununa (Investment Canada Act) tabidir. Kanada Yatırım Kanunu kapsamında yabancılar tarafından yapılacak yatırımın fayda sağlayıp sağlamayacağı ve ulusal güvenliğe tehdit teşkil edip etmediği incelenebilmektedir.

Kanada Yatırım Kanunu, Kanada'ya yapılan belirli bir büyüklüğün üzerindeki Kanadalı işletmelerin yabancılar tarafından kontrolünün devralınması durumunda, yabancı yatırımların ülke ekonomisine genel olarak fayda sağlayıp sağlamadığını değerlendirmek amacıyla federal hükümete inceleme yetkisi vermektedir. Belirli bir büyüklüğün üzerindeki Kanadalı işletmelerin yabancılar tarafından devralınması için Kanada Sanayi, Teknoloji ve Kalkıma Bakanlığı (Innovation, Science and Economic Development Canada - ISED) tarafından fayda analizi yapılarak onay verilmesi gerekmektedir. Küçük firmalarda ise bildirim yapılması yeterli olup fayda analizi yapılmamaktadır.

Belirlenen eşik değerler, yatırımcı ülkeye ve satın alan yabancı işletmenin özel veya kamu işletmesi olmasına göre değişmektedir. DTÖ üyesi ülkelerden firmaların Kanadalı firmaları satın alması durumunda belirlenen eşik değer, özel şirketler için 1,45 milyar Kanada doları, kamu şirketleri için 578 milyon Kanada dolarıdır. Bu eşikler serbest ticaret anlaşması imzalanan ülkeler için daha yüksek, DTÖ üyesi olmayan ülkeler için daha düşüktür. Detaylı bilgiye aşağıdaki linkten ulaşılabilmektedir.

https://ised-isde.canada.ca/site/investment-canada-act/en/investment-canada-act/thresholds

Kanada Yatırım Kanunu, ayrıca Kanadalı şirketin büyüklüğüne bakılmaksızın yabancı şirketlerin Kanadalı şirketleri devralmasının ulusal güvenlik açısından incelenmesine de imkan tanımaktadır. Ulusal güvenlik incelemesi sıfırdan yatırımları ve şirketin kontrolünü almadan yapılan azınlık yatırımlarını da kapsayabilmektedir. Bakanlık, ulusal güvenlik analizine tabi tutulacak yatırımları tespit etmek için güvenlik ve istihbarat kurumlarından gelen bildirimler, basın bültenleri, medya haberleri gibi çeşitli kaynakları kullanmaktadır.

Kanada Sanayi, Teknoloji ve Kalkıma Bakanlığı (Innovation, Science and Economic Development Canada - ISED) gerekli gördüğü durumlarda yabancı yatırımları ulusal güvenlik analizine tabi tutabilmektedir. Ulusal güvenlik analizi Kamu Güvenliği Bakanlığı ve ilgili diğer kurumlar ile koordineli bir şekilde yürütülmektedir

Ulusal güvenlik analizi sonunda, yatırımın gerçekleşmesi reddedilebilmekte, yabancı yatırımcının Kanadalı şirket üzerindeki paylarını elden çıkarması zorunlu tutulabilmekte veya belirli şartlar altında onay verilebilmektedir.

Konuya ilişkin detaylı bilgiye aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilmektedir.

https://ised-isde.canada.ca/site/investment-canada-act/en/what-investment-canada-act

Güvenlik kaygısı olmadığı sürece Kanadalı firmaların satın alınması genellikle mümkündür. Ancak maden, enerji, telekomünikasyon, bilişim gibi belirli sektörler daha hassas görülmektedir. Ayrıca Çinli firmaların yatırımları daha sıkı gözetime tabidir. Örneğin, 2018 yılında Kanadalı Aecon Group Inc. inşaat firmasının Çinli kamu şirket China Communications Construction Company International Holding Limited (CCCI) tarafından 1.5 milyar Kanada doları bedelle devralınması ulusal güvenlik gerekçesiyle ISED tarafından reddedilmiştir.

Kanada Yatırım Kanuna ilişkin bilgilere aşağıdaki linkten ulaşılabilmektedir.

https://ised-isde.canada.ca/site/investment-canada-act/en/what-investment-canada-act

3.5. Vergiler

Kurumlar Vergisi

Kurumlar vergisi Kanada'da federal ve eyalet düzeyinde uygulanmaktadır. Yasal federal kurumlar vergisi oranı %38 olmakla birlikte, çeşitli indirim ve muafiyetler sonucunda fiili federal kurumlar vergisi oranı %15 olarak uygulanmaktadır. Bunun yanı sıra, Kanadalılar tarafından kontrol edilen küçük ölçekli özel şirketler (Canadian controlled private corporations) için belirli şartlar altında federal kurumlar vergisi oranı %9'a kadar düşebilmektedir.

Ayrıca, eyaletler de kendi kurumlar vergisi oranlarını uygulamakta olup, bu oranlar genellikle %8 ile %15 arasında değişmektedir. Dolayısıyla şirketlerin toplam kurumlar vergisi yükü, federal ve eyalet vergilerinin birleşimi sonucunda genellikle %23–30 aralığında olmaktadır. Kurumlar vergisine ilişkin bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilmektedir.

https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/tax/businesses/topics/corporations/corporation-tax-rates.html

Kişisel Gelir Vergisi

Kişilerin gelirleri üzerinden alınan vergiler federal ve eyalet bazında ayrı ayrı tahsil edilmekte olup oranlar gelir dilimlerine göre değişmektedir. Federal gelir vergisi oranları gelir dilimine göre %15 ile %33 arasında, eyalet gelir vergisi oranları ise %4 ile %21 arasında değişmektedir.

Konuya ilişkin detaylı bilgilere aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilmektedir.

https://www.canada.ca/en/revenue-agency/services/tax/individuals/frequently-asked-questions-

individuals/canadian-income-tax-rates-individuals-current-previous-years.html

Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması

Kanada ile ülkemiz arasında Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması bulunmaktadır. Anlaşma metnine aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilmektedir.

https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2011/04/20110429M1-4-1.pdf

3.6. Şirket Kuruluşuna İlişkin Bilgiler

Sermaye Şirketi Kuruluşu

Kurumsal ve uzun vadeli faaliyet planlayan firmalar bakımından en yaygın tercih edilen işletme yapısı sermaye şirketidir (corporation).

Sermaye şirketleri Kanada'da federal veya eyalet düzeyinde kurulabilmektedir. Kayıt süreci kapsamında şirketin kuruluş belgesinin (Articles of Incorporation) temin edilmesi, Kanada Gelir İdaresi nezdinde işletme numarası (Business Number) ile kurumlar vergisi hesabının oluşturulması gerekmektedir.

Sermaye şirketi kuruluşuna ilişkin bilgilere aşağıda yer alan bağlantılardan ulaşılabilmektedir.
https://www.canada.ca/en/services/business/start/register-with-gov/register-corp.html

Federal düzeyde: https://ised-isde.canada.ca/site/corporations-canada/en/business-corporations/how-incorporate-business

Eyalet düzeyinde: https://ised-isde.canada.ca/site/corporations-canada/en/register-federal-corporation-province-or-territory

Federal ve Eyalet Düzeyinde Şirket Kuruluşunda Temel Farklar

Kanada'da bir sermaye şirketi kurarken federal veya eyalet düzeyinde kuruluş modellerinden birinin tercih edilmesi gerekmektedir.

Federal düzeyde şirket kuruluşu, ticaret unvanının Kanada genelinde korunması bakımından avantaj sağlamaktadır. Ayrıca federal kuruluş modeli, şirketin Kanada genelinde kurumsal kimliğini güçlendiren bir unsur olarak değerlendirilmektedir. Bununla birlikte, federal şirketlerde direktörlerin en az %25'inin Kanada vatandaşı veya daimi ikamet sahibi olması zorunluluğu bulunmakta olup bu durum yabancı yatırımcılar açısından sınırlayıcı olabilmektedir.

Eyalet düzeyinde şirket kuruluşu, direktörlere ilişkin Kanada vatandaşlığı veya daimi ikamet şartı bulunmaması nedeniyle yabancı yatırımcılar açısından daha esnek bir seçenek sunmaktadır. Eyalet düzeyinde kurulan şirketler, diğer eyaletlerde de "extra-provincial" kayıt yaptırarak faaliyet gösterebilmektedir.

Federal veya eyalet düzeyinde kurulmuş olmasına bakılmaksızın, şirketlerin kuruluş yeri dışında başka eyaletlerde faaliyet göstermesi halinde ilgili eyaletlerde ayrıca "extra provincial" şirket kaydı yapılması gerekmektedir.

Federal ve eyalet düzeyinde şirket kuruluşundaki farklara aşağıda yer alan bağlantıdan ulaşılabilmektedir.

https://www.ontariobusinesscentral.ca/blog/what-are-the-differences-between-a-federal-and-ontario-corporation/

Ayrıca, yabancı şirketler Kanada'da ayrı bir sermaye şirketi kurmaksızın, ilgili eyaletlerde "extra-provincial" kayıt yaptırarak doğrudan faaliyet gösterebilmektedir. Bu modelde Kanada'da ayrı bir tüzel kişilik oluşmamakta, hukuki sorumluluk doğrudan ana şirkete ait olmaktadır. Bu yapıda firma Kanada'da "yabancı şirket" statüsünde faaliyet göstermektedir. Bu nedenle elde edilen karın Kanada'da stopaj vergisine tabi olmaksızın tutulması mümkün değildir. Elde edilen kar transfer edilmiş kabul edilmekte ve "branch profits tax" kapsamında stopaj vergisine tabi tutulmaktadır.

4. Türk Firmalarının Faaliyetleri, Fırsatlar ve Muhtemel Sorunlar

4.1. Türk Firmalarının Faaliyetleri

Bugüne kadar Kanada'da firmalarımız tarafından üstlenilen bir müteahhitlik projesi bulunmamaktadır. Diğer taraftan, Kanada'da yerleşik vatandaşlarımız tarafından kurulan Zgemi Construction ve Akman Construction firmalarının inşaat sektöründe faaliyet göstermektedir.

4.2. Fırsatlar

Kanada hükümeti son dönemde ekonomik büyümeyi desteklemek, ABD'ye bağımlılığı azaltmak ve ticareti çeşitlendirmek amacıyla özellikle madencilik, enerji, ulaşım ve iletişim altyapısı alanlarında büyük ölçekli projelerin hızlandırılmasını hedeflemektedir.

Bu çerçevede, büyük ölçekli projelerin hızlandırılması ve desteklenmesi amacıyla Major Projects Office kurulmuştur. Ayrıca, konut arzının artırılması amacıyla çeşitli vergi teşvikleri ve finansman destekleri sağlanmakta olup Build Canada Homes Ajansı aracılığıyla özellikle uygun maliyetli konut projelerinin desteklenmesi hedeflenmektedir.

Kanada Başbakanı Mark Carney tarafından, Kanada'nın yatırım ortamının uluslararası yatırımcılara tanıtılması ve projelere yabancı yatırım çekilmesi amacıyla ilk kez düzenlenen Canada Investment Summit etkinliğinin 14-15 Eylül 2026 tarihlerinde Toronto'da gerçekleştirilmiştir. Söz konusu etkinlik kapsamında özellikle enerji, madencilik ve ulaşım alanlarındaki yatırım fırsatları uluslararası yatırımcılara tanıtılmıştır

Bu çerçevede, önümüzdeki dönemde hem konut sektöründe hem de altyapı yatırımlarında artış yaşanması ve buna bağlı olarak müteahhitlik, mühendislik, yapı malzemeleri ve ilgili hizmet sektörlerinde yeni iş fırsatlarının oluşması beklenmektedir.

4.3. Muhtemel Sorunlar

Kanada'da halihazırda aktif olarak faaliyet gösteren Türk müteahhitlik firması bulunmamaktadır. Bununla birlikte, firmalarımızın Kanada pazarına giriş sürecinde finansmana erişim, iş gücü temini, izin süreçleri ve teknik standartlara uyum gibi çeşitli zorluklarla karşılaşması muhtemeldir.

İhalelere katılma ve büyük ölçekli projelerde faaliyet gösterebilmek açısından güçlü finansman yapısı, kredi geçmişi ve yerel bankacılık sistemiyle ilişkiler önemli unsurlar arasında yer almaktadır. Kanada bankacılık sistemi genel olarak muhafazakar bir yapıya sahip olup, kredi değerlendirme süreçlerinde Kuzey Amerika'daki finansal geçmiş ve yerel faaliyet deneyimi dikkate alınmaktadır. Ayrıca, devlet ve özel sektör ihalelerinde yüksek tutarlı teminat ve çeşitli güvence mekanizmaları talep edilebilmektedir. Bu çerçevede, Kuzey Amerika geçmişi olmayan firmalarımızın teminat ve kredi kullanımı gibi konularda zorluk yaşaması muhtemeldir.

Öte yandan, Kanada'da yabancı işçi ve mühendis çalıştırılmasına ilişkin uzun bürokratik süreçler bulunmaktadır. İşverenlerin yerel iş gücü piyasasında yeterli çalışan bulunamadığını kanıtlaması gerekmektedir. Değerlendirme sürecinde işçi sendikalarından görüş alınmakta ve sendikalar yabancı işçi istihdamına temkinli yaklaşmaktadır. Ayrıca, mühendislik ve mimarlık alanlarında eyalet bazında uygulanan ruhsatlandırma ve mesleki yeterlilik şartları, Türk mühendis ve teknik personelin Kanada'da görev almasını zorlaştırabilmektedir.

Diğer taraftan, Kanada'da mühendislik, mimarlık ve inşaat alanlarında uygulanan teknik standartlar, bina kodları, sertifikasyon gereklilikleri ve karmaşık izin süreçlerinin firmalarımız açısından ilave teknik ve idari yükümlülükler doğurması muhtemeldir.

Ayrıca, Kanada'da 2025 yılı itibarıyla kamu alımlarında "karşılıklılık ilkesi" doğrultusunda, Kanada ile Serbest Ticaret Anlaşması bulunmayan ülkelerin firmalarının bazı kamu ihalelerine erişimi kısıtlanabilmektedir. Bunun yanında, "Kanada Menşeli Ürün Kullanım Politikası" kapsamında, kamu destekli projelerde özellikle demir-çelik, alüminyum ve kereste ürünlerinde Kanada menşeli ürün kullanma şartı aranmaktadır.

Kanada müteahhitlik sektöründe yerel firmalar güçlü konumda bulunmakta olup, büyük ölçekli projelerde yerel iş ortaklıkları ve mevcut iş ilişkileri önemli rol oynamaktadır. Bu çerçevede, firmalarımızın Kanada pazarına giriş sürecinde Kanadalı firmalarla ortaklık kurmalarının veya Kanada'da faaliyet gösteren bir firmanın satın alınması yoluyla pazara giriş sağlamalarının, finansmana erişim, bankacılık ilişkileri, ihale yeterlilikleri, teknik mevzuata uyum ve iş gücü temini gibi alanlarda avantaj sağlayabileceği değerlendirilmektedir.